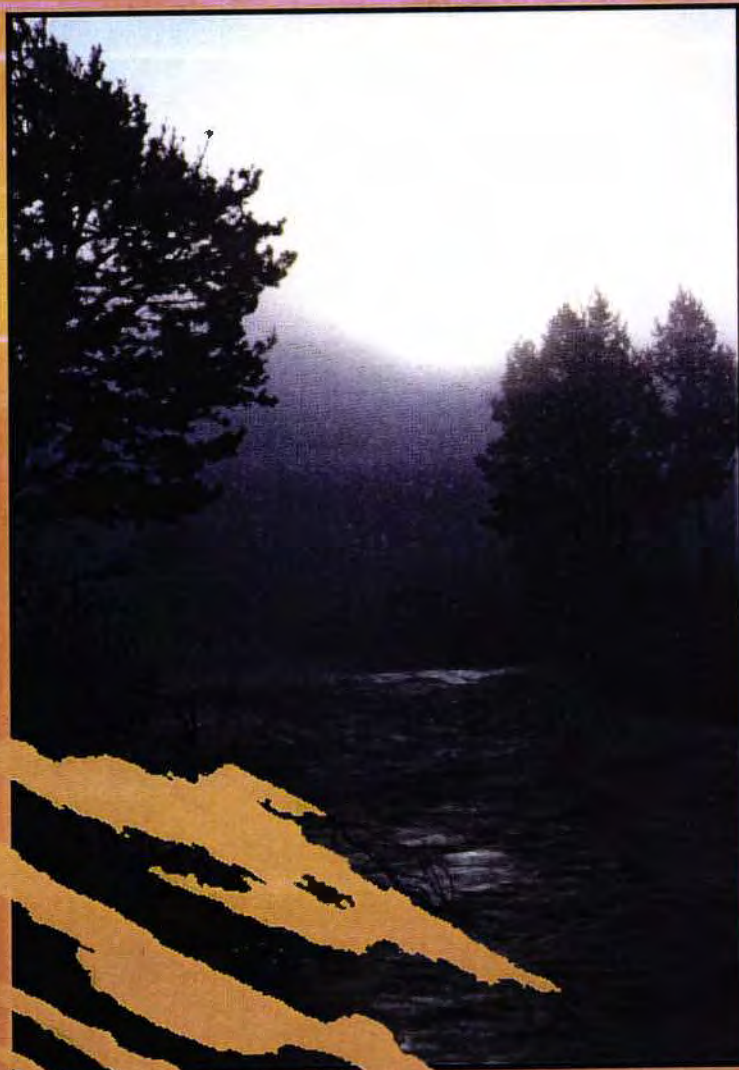

Dokid: 180000158882 (13/7752-3)
Fylkesdelplan Vannbruksplan for
Glomma Del I Retningslinjer
Handlingsprogram 2001-2004

Fylkesdelplan
Vannbruksplan
for Glomma

Del II

**Retningslinjer
Handlingsprogram
2001-2004**

**HEDMARK
FYLKESKOMMUNE**

Forsidebilde:

Tela i Gammeldalen en tidlig høstmorgen.

Foto: Arne T. Hamarsland

Innhold

1. Retningslinjer for Fylkesdelplan Vannbruksplan for Glomma.....	5
Overordnede sektorvise retningslinjer.....	6
Tematiske retningslinjer.....	7
2. Oppfølging og gjennomføring.....	10
Statlige, regionale og private tilskuddsordninger.....	11
3. Lokale tiltak.....	14
Tiltak nr. 1: Oppfølging og videreutvikling av prosjektet «Glomma gjennom Os sentrum» (Os).....	14
Tiltak nr. 2: Oppfølging og videreutvikling av prosjektet «Rekreasjonsområde langs Glomma gjennom Tolga sentrum» (Tolga).....	15
Tiltak nr. 3: Glomma som læreplass (Tolga).....	16
Tiltak nr. 4: Driftsplan for Follavassdraget (Folldal).....	16
Tiltak nr. 5: Glomma som aktivum for ungdom og skoleelever (Tynset).....	17
Tiltak nr. 6: Tursti fra Tynset bru til Åbrua - rundløype (Tynset).....	18
Tiltak nr. 7: Ivaretagelse av området i tilknytning til Lovise Hytte (Alvdal).....	19
Tiltak nr. 8: Fiskerampe for handikappede (Alvdal).....	19
Tiltak nr. 9: Avbøtende/forbedrende tiltak i og langs kanalen på strekningen Elvål-Storsjøen (Rendalen).....	20
Tiltak nr. 10: Restaurering av gammel fløterdam i Mistra (Rendalen).....	20
Tiltak nr. 11: Åkrestrømmen (Rendalen).....	21
Tiltak nr. 12: Glomma som aktivum for Rena (Åmot).....	21
Tiltak nr. 13: Glomma som læreplass (Åmot).....	22
Tiltak nr. 14: Tilrettelegging ved Glomma (Stor-Elvdal).....	22
Tiltak nr. 15: Glommavassdraget i Stor-Elvdal; en arena for lek, opplevelse og læring. Innsamling og formidling av kunnskap, og tilrettelegging (Stor-Elvdal).....	23
Tiltak nr. 16: Gangvei gjennom landskapsrom, sørvest for ELVIS (Elverum).....	24
Tiltak nr. 17: Plass for romantikk med benker og lysthus (Elverum).....	25
Tiltak nr. 18: Glomma som læreplass (Elverum).....	25
Tiltak nr. 19: Fontene i Glomma (Elverum).....	26
Tiltak nr. 20: Biotopjusterende tiltak i Sorma (Åsnes).....	26
Tiltak nr. 21: Restaurering av Kynndammen (Åsnes).....	27
Tiltak nr. 22: Tilrettelegging for bruk av Vermundsjøen (Åsnes).....	28
Tiltak nr. 23: Tilrettelegging for bruk av Gjesåssjøen (Åsnes).....	28
Tiltak nr. 24: Tilrettelegging av badeplass i Auståa (Åsnes).....	29
Tiltak nr. 25: Tilrettelegging av badeplass i Veståa (Åsnes).....	30
Tiltak nr. 26: Tursti Glomma (Våler).....	30
Tiltak nr. 27: Områdetiltak i Haslaåa (Våler).....	31
Tiltak nr. 28: Nærrekreasjonsområde (dam) i Vålbekken (Våler).....	31
Tiltak nr. 29: Forbedre Tøråssjøens vannkvalitet (Våler).....	31
Tiltak nr. 30: Rekreasjonsområder langs Glomma gjennom Grue (Grue).....	32
Tiltak nr. 31: Strandpromenaden (Kongsvinger).....	32
Tiltak nr. 32: Nor-Hov (Kongsvinger).....	34
Tiltak nr. 33: Rydding av badeplasser (Kongsvinger).....	34
Tiltak nr. 34: Opparbeide adkomst til og langs vassdraget for Skarnesområdet (Sør-Odal).....	35
Tiltak nr. 35: Overvåking av vann og vassdrag i Nor-Odal kommune (Nord-Odal).....	37
Tiltak nr. 36: Restaurering av gamle Haug bru (Nord-Odal).....	37

4. Statlige, regionale og interkommunale tiltak.....	39
Tiltak nr. 1: «Glommavegen» - Kultur- og naturhistorisk reise langs Glomma.....	39
Tiltak nr. 2: «Glommaleden» - Vandrings- og sykkelsti.....	39
Tiltak nr. 3: Båtprosjekt Glomma-Mjøsa.....	40
Tiltak nr. 4: Tilrettelegging og informasjon om fløtningsminner langs Julussa i Elverum og Åmot kommuner.....	41
Tiltak nr. 5: Regionalt fellestiltak - Fritidsfiske i Os, Tolga, Tynset og Alvdal.....	41
Tiltak nr. 6: Få oversikt over vassdragsregulerings konsekvens for naturmiljøet og gjennomgå gamle konsesjonsvilkår.....	42
Tiltak nr. 7: Vassdragsovervåkning - Revisjon av kommunedelplan for Osensjøen.....	42
Tiltak nr. 8: Driftsplan for Glomma i Nord-Østerdalen.....	43
Tiltak nr. 9: Organisering av rettighetshavere i Glomma.....	43
Tiltak nr. 10: Prosess i rennende vann - modell.....	44

1. Retningslinjer for Fylkesdelplan Vannbruksplan for Glomma

Hensikten med retningslinjer for arealbruk langs Glommavassdraget er å sikre en helhetlig og samordnet forvaltning av vassdraget og de vassdragsnære arealer. Retningslinjene er retningsgivende for virksomhet i tilknytning til vassdraget, og fokuserer primært på de miljømessige sider ved virksomhetene. Sektorene har selv, på bakgrunn av erfaringer med den første vannbruksplan for Glomma, revidert evt. utarbeidet nye retningslinjer for sin virksomhet i tilknytning til vassdraget. Dette gjelder følgende sektorer:

- Hedmark Vegkontor
- Fylkesmannen
- Norges Vassdrags- og energidirektorat Region øst
- Hedmark fylkeskommunes kulturavdeling + kommunalavdeling

Retningslinjene gjelder generelt for hele Glommavassdraget i Hedmark, men i områder med spesielle natur- og miljøverdier bør det legges *forsterket vekt* på retningslinjene, og disse må også ses i sammenheng de overordnede føringer/bestemmelser som gjelder for områdene. Slike områder kan være:

■ Varig vernede vassdrag

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag, 1994 sier:

«Det er viktig at det ikke foretas tiltak som kan gripe inn i de vernede vassdragene og redusere områdenes verneverdi».

I Glommas nedbørfelt er følgende elver vernet mot kraftutbygging:

Auståa, Kynna, Mistra, Unsetåa, Tegninga, Veslesølna, Vanggrøfta, Åsta, Atna og Grimsa.

■ Nasjonalt og regionalt viktige natur- og kulturlandskapsområder

Eks.: Landskapsvernområder, naturreservat, spesielle kommunedelplanområder (f.eks. Koppangøyene) som det er knyttet egne bestemmelser til.

Retningslinjene vil, sammen med en aktiv bruk av lovverket, være hovedvirkemidler i forvaltningen av Glomma og de vassdragsnære arealene. Fullt utbytte av retningslinjene får en først når det er et åpent samarbeid mellom de ulike sektorene og de berørte i konkrete saker. Det er også viktig at kommunene forankrer retningslinjene i den kommunale planleggingen.

Nedenfor følger to sett med retningslinjer. Begge settene er utarbeidet av sektorene selv. Det første er overordnede, sektorvise retningslinjer, mens det andre er tematiske retningslinjer.

Overordnede sektorvise retningslinjer

Vegkontoret

Vegkontoret legger følgende til grunn for sin virksomhet i tilknytning til forvaltning av Glomma med vassdragsnære arealer:

Tradisjonelt har det blitt bygget nye veger for å løse problemer knyttet til vegtrafikk. Blant annet økt bevissthet om natur- og kulturmiljø har ført til at Statens vegvesen Hedmark nå legger en annen strategi for å løse problemene. «Utvikling av eksisterende veg» er en slik strategi for å oppgradere vegstrekninger på en mer miljøvennlig og mindre ressurskrevende måte.

På gitte strekninger kan det likevel være nødvendig å foreta omlegginger også i elvenære områder, for å oppnå en ensartet vegstandard. Det gjelder spesielt på stamvegene Rv. 2, Rv. 3 og Rv. 20.

Det er et mål at Glomma skal gi positive opplevelser for de vegfarende.

Direktoratet for Naturforvaltning, Norges vassdrags- og energiverk og Vegdirektoratet har laget en felles veileder som heter *Veg og strandsoner*, 1994. På generelt grunnlag legges den til grunn for vegplanlegging i slike områder.

Fylkesmannen

legger følgende til grunn for landbrukets virksomhet knyttet til Glomma med vassdragsnære arealer:

Skogen skal forvaltes i samsvar med gjeldende miljøstandard for skogbruket: «*Standarder for et bærekraftig norsk skogbruk*». I et 100-meters belte langs vassdrag bør det legges ekstra vekt på nyansert skogbehandling ved bruk av små flater, plukkhogst og økt lauvandel tilpasset voksestedet.

Forvaltning av vassdragsnære arealer skal legge vekt på:

- Hensynet til det biologiske mangfoldet
- Landskapshensyn i jordbruksdriften
- Friluftslivet
- Tiltak som hindrer erosjon og forurensning.

Dette bør gjøres ved å utarbeide skjøtselsplaner for vegetasjonsbeltet for større områder.

Norges vassdrags- og energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) legger følgende til grunn for sin virksomhet i tilknytning til forvaltning av Glomma med vassdragsnære arealer:

Flom- og erosjonsforebyggende tiltak skal hindre skader i vassdragsnære områder og samtidig ivareta vannkvalitet og miljø i vassdraget. En fornuftig disponering av flomutsatte områder er et vesentlig forebyggende tiltak. I vassdrag der det er foretatt inngrep som oppdemming, sikring, kanalisering, utretting eller opprensning kan det være behov for tiltak for å hjelpe naturen med å komme i balanse igjen. Dette kalles biotopiltak og skal fremme naturlige prosesser i vassdraget.

NVE har i samarbeid med Fylkesmannen i Hedmark utarbeidet forslag til biotopplan for Hedmark. Dette er en systematisk gjennomgang av behovet for restaureringstiltak i fylkets ulike vassdrag.

Hedmark fylkeskommune

Fylkeskommunen legger følgende til grunn for veiledning/saksbehandling i tilknytning til forvaltning av Glomma med vassdragsnære arealer:

Det bør opprettholdes en aktiv og bevisst holdning til fysisk forming og tilrettelegging langs Glomma i kommunal planlegging for å fremme vassdraget som en ressurs for tettstedene. I byer og tettsteder bør det legges større vekt på å:

- Integrere vassdraget som et positivt natur- og landskapselement i tettstedet
- Forbedre tilgjengeligheten til og langs vassdraget
- Utvikle ferdsels- og opplevelsesmuligheter langs vassdraget.

Tematiske retningslinjer

Retningslinjene nedenfor er inndelt i:

- Biologisk mangfold
- Kulturlandskap, -minner og -miljø
- Vannkvalitet
- Friluftsliv

Biologisk mangfold

Hensynet til plante- og dyrelivet og deres leveområder langs og i vassdraget skal ivaretas.

Lovgrunnlag:

Viltloven av 29.05.81, Lakse- og innlandsfiske_loven av 15.05.92, Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket av 1998, Vannressursloven av 24.11.00

Det skal legges økende vekt på å bevare og utvikle større mangfold i naturtyper.

All aktivitet langs vassdraget skal skje med minst mulig skade for plante- og dyreliv og strandsonen. Kantvegetasjonen langs vassdraget bør bevares. Ved direkte inngrep i vassdraget skal forhold som oppstuvning, erosjon, massetransport og strømdringer vurderes i samråd med NVE.

Nye veglinjer langs vassdrag bør legges slik at de ikke ødelegger kantvegetasjonen som er viktig for plante- og dyrelivet. Ved vegomlegginger skal man nøye vurdere alternative traseer som ikke berører strandsonen.

Åpne kanaler og bekker som renner ut i Glomma eller sidevassdrag bør ikke lukkes. Disse er viktige som leveområder og for spredning av biologisk mangfold.

Kulturlandskap, -minner og -miljø

Hensynet til landskapsestetiske og kulturhistoriske verdier skal ivaretas.

Lovgrunnlag:

Kulturminneloven av 09.06.78 og Plan- og bygningsloven av 14.06.85

Kulturlandskap og kulturminner knyttet til vassdraget bør bevares.

Verdifulle kulturlandskap bør synliggjøres i kommuneplanens arealdel.

Kulturminner og -miljøer skal være en del av kommunens helhetlige miljøpolitikk og tema i kommuneplanens langsiktige mål og strategier.

Tiltakshaver har undersøkelsesplikt i henhold til kulturminnelovens §9, før tiltak igangsettes.

Vannkvalitet

Aktiviteter i vassdraget og i vassdragsnære områder skal medføre minst mulig forurensning, med badevannskvalitet som minstemål.

Lovgrunnlag:

Forurensningsloven av 13.03.81

All aktivitet langs vassdraget skal skje med minst mulig forurensning av vannkvalitet og skade på naturmiljøet. Det vil si å unngå spill av petroleumsprodukter, bruk av sprøytemidler, massedeponering/utfylling og tilfeldig dumping av masser og avfall nær og i vassdrag.

Det skal utarbeides gjødselplaner slik at mengden gjødsel tilpasses plantevekstens behov. Dette er et krav for å få tildelt areal- og kulturlandskapstilskudd.

Ta i bruk redusert jordarbeiding (harving, direkte såing) på utsatte arealer for å hindre erosjon og avrenning. Vekselbruk med engvekster bør tilstrebes i distrikter med mye åpen åker.

Forurensning av vassdrag kan reduseres ved flom- og erosjonssikring, ved at man sikrer nedløp, etablerer sandfang og bevarer/etablerer kantvegetasjon.

Friluftsliv

Hensyn til friluftinteressene skal ivaretas. Det skal legges vekt på å sikre og forbedre tilgjengeligheten til og langs vassdraget.

Lovgrunnlag:

Friluftsloven av 28.06.57

Ved alle tiltak i og langs vassdraget rettet mot friluftslivet, bør det tas hensyn til barn og unge, samt bevegelseshemmede.

Det bør etableres nye ferdselsveger, raste- og fiskeplasser og lignende der disse går tapt på grunn av vegbygging. Nye veglinjer langs vassdrag bør legges slik at de ikke avskjærer ferdselsårer for friluftslivet.

Det bør åpnes for en utvidet tilrettelegging langs og i vassdraget i byer. Tilgjengeligheten fra vegen til vassdraget bør sikres ved bygging av avkjørsler og parkeringsplasser der dette er aktuelt.

Skogsbilveger skal legges et stykke inn fra vann og myr. Unngå rettstrekninger, store skjæringer og fyllinger, og unngå å avskjære adkomstmuligheter til friluftsområder.

2. Oppfølging og gjennomføring

Regionale og statlige etater og kommunene har et ansvar for å følge opp retningslinjene i sin virksomhet. Tiltak i strid med retningslinjene kan medføre innsigelse fra fylkeskommunens side.

Det er en forutsetning at det utarbeides en prosjektbeskrivelse for de enkelte tiltak. Denne skal formulere mål, beskrive tiltaket, plassere ansvar, opplyse om kostnader og finansieringskilder/-parter osv. I det følgende finnes en oversikt over aktuelle statlige, regionale og private tilskuddsordninger som det kan søkes om støtte fra.

Under hvert av tiltakene er det oppført en/eller flere som har ansvar for å gjennomføre tiltakene. Det er viktig at disse trekker inn andre aktuelle aktører på et tidlig tidspunkt. Andre aktuelle aktører kan være regionale og statlige etater, lag og foreninger, private personer/næringsliv, ulike organisasjoner, skoleverket, barnehager osv. Dette er viktig både for gjennomføringen og videre vedlikehold og oppfølging, og kan dessuten utløse større tilskudd enn om samarbeids-/medvirkningsdelen nedprioriteres.

I Flisaelva ved Kjellmyra er en avsnørt del av elveløpet laget til en flott badekulp. Området er svært populært sommerstid på grunn av den fine sandstranden, den gode vannkvaliteten og at det er en sikker bade-plass for små unger.

Foto: Arne T. Hamarsland

Statlige, regionale og private tilskuddsordninger

For de fleste tiltakene i handlingsprogrammet kan det være aktuelt med flere ulike finansieringskilder. Nedenfor omtales aktuelle statlige og regionale tilskuddsordninger som kan være aktuelle, og hvem som forvalter dem.

Hedmark Fylkeskommune

1. Fylkeskommunale vassdragsmidler

Hedmark fylkeskommune har fra 1992 hvert år bevilget kr. 600.000,- til tiltak knyttet til vassdrag i Hedmark. Tidligere var disse midlene knyttet til gjennomføring av fylkesdelplanene for Glomma og Femund-/Trysilvassdraget, men f.o.m.1998 kan midlene brukes til vassdragstiltak i hele fylket.

2. Tilskudd til kulturminnetiltak

Fylkeskommunen disponerte ca. 1 million kroner til ulike kulturminnetiltak over statsbudsjettet kap. 1429, post 60. Største delen av beløpet blir anvendt til fredete og verneverdige bygninger. En del blir også brukt til teknisk/industrielle kulturminner og restaureringstiltak som er en del av satsingen på Lokal Agenda 21.

3. Fylkeskommunale midler til kulturminnevern og generelle kulturmidler

Fylkeskommunen disponerer kr. 260.000,- årlig til kulturminnetiltak. Beløpet skal primært gå til oppfølgingen av tiltak i fylkesdelplan for kulturvern. I tillegg finnes ulike tilskuddsordningen på kultursiden, bl.a. gis det støtte til tiltak for barn og unge og forsøks- og utviklingsprosjekter.

4. Statsbudsjettet kap. 551 post 51. Tilrettelegging for næringsutvikling (gjelder kun for kommunesentrene i SND-kommuner)

5. Spillemidler

Spillemidler er deler av overskuddet i Norsk Tipping hvor fordelingen er delegert til fylkeskommunene fra Kulturdepartementet. Det ble i 2001 fordelt ca. 15,3 mill. kr. i Hedmark. Overføringsbeløpet fra Kulturdepartementet er bl.a. avhengig av søknadsmassen.

Det kan søkes om stønad til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig aktivitet, og som ikke er underlagt kommersielle interesser. Som idrettsanlegg regnes også friluftslivsplanlegg som turstier, turveier og skiløyper. Det kan gis tilskudd med inntil 1/3 av kostnad, oppad begrenset til kr. 550.000,-. For større anlegg som f.eks. idrettshaller er maksimalt beløp høyere.

Det er en forutsetning for innvilgelse av stønad at det anlegg det søkes om stønad til, står i en kommunal vedtatt kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv.

Fylkesmannen

1. Kulturlandskapsmidler

For å oppnå *areal- og kulturlandskapstillegg* er det satt krav til bevaring av kulturlandskapet. I tillegg til de 7 andre kravene (se forskrift *Produksjonstilskudd i jordbruket, Statens Kornforretning*) er det fra 01.01.99 også krav om at det skal settes igjen en vegetasjonssone på minst 2 meter mot vassdrag. *Tilskudd til spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap* skal benyttes til tiltak for å:

- Bevare og fremme biologisk mangfold
- Holde gammel kulturmark i hevd
- Fremme tilgjengelighet og opplevelseskvalitet
- Bevare og bruke kulturminner
- Sette i stand freda og verneverdige bygninger som brukes i landbruksdrift.

2. Investeringsstøtte til miljøtiltak

Disse midlene omfatter nå både tekniske miljøtiltak, miljøplantinger og økologiske rensertiltak.

3. Områdetiltak

Midler til områdetiltak bevilges over jordbruksavtalen f.o.m 1998. Vassdrag er spesielt prioritert for midler til områdetiltak.

4. Skogavgiftens rentemidler

Med hjemmel i Skoglovens § 48 er det fastsatt forskrifter om forvaltning og bruk av rentene av skogavgiften. Disse midlene har blant annet blitt brukt til viltkartlegging.

Etter særskilt søknad fra organisasjoner eller institusjoner, eller etter eget initiativ fra skogbruksetaten, kan rentemidlene bl.a. brukes til ulike prosjekter eller tiltak til fremme av skogbruket på kommune- og/eller fylkesnivå.

5. Bygdeutviklingsmidler (BU)

Formålet med BU-midlene er å fremme lønnsom næringsutvikling innen og i tilknytning til landbruket ved medvirkning til etablering og utvikling av småskalapregede virksomheter, og fremme lokalsamfunnstiltak som legger forholdene til rette for næringsutvikling. Midlene forvaltes av Fylkeskommunen, SND og Fylkesmannens Landbruksavdeling.

6. Midler til ulike mål innen naturforvaltning, fisk og vilt

Fylkesmannen i Hedmark, miljøvernavdelingen, disponerer midler til ulike formål innen naturforvaltning, fisk og vilt. Tilskuddsordningene presenteres hver høst i ett eget rundskriv fra Miljøverndepartementet, hvor formål, hvem som kan søke, vilkår og prioriteringer presenteres. Søknadsfristen er normalt omkring årsskiftet. For tida er det ikke egne øremerka tilskudd til tilretteleggingstiltak i vassdrag.

Norges Vassdrags- og Energiverk (NVE)

NVE kan være med å finansiere flom- og erosjonstiltak, biotiltak og andre tiltak knyttet til vassdrag. Ved vurdering av om et tiltak skal gjennomføres med støtte fra NVE (statsstøtte), foretar man en analyse av tiltakets samfunnsøkonomiske nytte i forhold til kostnadene av anlegget, en såkalt nytte/kost-vurdering. Dersom NVE finner at tiltaket har stor nok samfunnsøkonomisk nytte, kan tiltaket anbefales og en egenandel (distriktsandel) vil bli avkrevd søker. Egenandelen er minimum 20% av tiltakets samlede kostnad.

Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)

SND skal fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling både i distriktene og landet for øvrig. SND sine satsingsområder framover er blant annet distrikt og miljø. SND opererer både med låneordninger, tilskuddsordninger og etablererstipend.

Statens vegvesen

Vegvesenet har ingen øremerkede midler til tiltak knyttet til Vannbruksplanen for Glomma. Vegvesenet kan likevel vurdere å gi tilskudd til tiltak som har betydning for vegtrafikken og trafikksikkerheten.

Ulike organisasjoner, lag og foreninger

For å få gjennomført tiltakene er det viktig å samarbeide med aktuelle lag og foreninger. Det kan være jeger- og fiskeforeninger, grunneierorganisasjoner, vel-foreninger osv.

Privat næringsliv

Flere av tiltakene har positiv betydning for det lokale næringsliv, ved at Glomma gjøres attraktiv for befolkningen og tilreisende. Det private næringsliv oppfordres til å bidra for å få gjennomført tiltakene.

3. Lokale tiltak

Tiltakene er i hovedsak utarbeidet av kommunene selv. Mange er en videreføring av tiltakene i forrige Vannbruksplan, mens andre er helt nye. Det har primært vært fokusert på tiltak som lar seg gjennomføre innenfor realistiske tids- og kostnadsrammer, og som samtidig har en så stor målgruppe som mulig. Tiltakene bygger på de langsiktige målene, satsingsområdene og retningslinjene som tidligere er omtalt. Mange av tiltakene omhandler flere satsingsområder.

Under hvert tiltak står det oppført forslag til finansiering. Aktuelle tilskudsordninger er omtalt i kap. 2. Tiltakene er sortert kommunevis. Der det er mulig, bør tiltakene gjennomføres i samarbeid med aktuelle lag, foreninger, skoleverket, reiselivet, privat næringsliv og andre interesserte.

Os kommune

Tiltak nr. 1

Oppfølging og videreutvikling av prosjektet «Glomma gjennom Os sentrum»

Mål

Bidra til at alle grupper i lokalsamfunnet får oppleve Glomma i nærmiljøet.

Beskrivelse

Fase 1

Planarbeid og grunnerverv

Innebærer avklaring av eiendomsforhold, standard, skissere løsninger, behov for bruer over Verjåa og skissere løsning under bru over Glomma. Avklare med grunneiere. Vurdere tilrettelegging for fiske (flytebrygge el.).

Fase 2

Gjennomføring

Området/strekningen er vedtatt regulert til dette formål gjennom Os sentrum.

- Bidra aktivt til stell, vedlikehold og utvikling av prosjektet «Glomma gjennom Os».
- Tilrettelegging for rullestolbruk/gåstol ved opparbeiding av sti langs Glomma og Verjåa i Os sentrum, tilknyttet prosjekt «Glomma gjennom Os».
- Utarbeiding av kart over nærområder og vassdragsverdier i tilknytning til Os sentrum m/omland.

Ansvar:	Os kommune i samarbeid med grunneiere og lokale lag og foreninger.
Kostnadsramme:	Kr. 400.000,-
Mulig finansiering:	Os kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme:	2000 - 2001

Tolga kommune

Oppfølging og videreutvikling av prosjektet «Rekreasjonsområde langs Glomma gjennom Tolga sentrum»

Tiltak nr. 2

Mål

Å opparbeide strandsonen langs Glomma gjennom Tolga sentrum til et attraktivt rekreasjonsområde.

Beskrivelse

Fase 1

Planarbeid og grunnnerv

Dette innebærer avklaring av eiendomsforhold, standard og skissere løsninger. Avklare med grunneiere.

Fase 2

Gjennomføring

A)

Opprusting av etablert turveg langs elva fra Gammelbrua mot sentrum. For å hindre utgraving av smeltevann om våren er det behov for stikkrenner og ytterligere grøfting.

Beplantning av randsone mot Glomma der det i dag er dyrket mark som går ut mot elvebredden.

Beplantning av skråninger mot industriområder som kan skjerme mot innsikt fra elv og turveg.

Rydding av svært små «lommer» skog for økt tilgjengelighet for fluefiskere. Bord og benker ved enden av en utløper fra turvegen langs Glomma.

B)

Malmplassen gjestegård er reist på det som er den gamle slagghaugen fra smeltehytta på Tolga. Målet er opprydding for å få det svarte slagget opp i dagen, og restaurere en liten steinmur øverst i skråningen.

Utarbeiding av atkomst til Hyttebrua over Toljeelva. Bedre tilgjengelighet til hvelvebru av rått tilhugget stein, bygget i 1672. Brua er i dag lite tilgjengelig for publikum.

Rehabilitering av gammel steinmur på nordsiden av brua i Tolga sentrum. Muren er et godt eksempel på hvordan terrasser tradisjonelt ble bygget i Tolga. Muren er en av mange i Tolga sentrum som trenger rehabilitering.

Lage informasjonstavle som forteller om Tolga, historie og kvaliteter relatert til Glomma.

Ansvar: Tolga kommune i samarbeid med grunneiere og lokale foreninger.
Kostnadsramme: Kr. 450.000,-
Mulig finansiering: Tolga kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme: 2000 - 2001

Tiltak nr. 3

Glomma som lære plass

Mål

Bruke Glomma i undervisningen.

Beskrivelse

Lage et undervisningsopplegg knyttet til Glomma. Dette kan inneholde:

- Lære om dyre- og plantelivet
- Undersøke vannkvaliteten
- Hvordan bruke Glomma
- Kulturminner

Ansvar: Tolga kommune, barne-/ungdomsskolene, vdg. skole
Kostnadsramme:
Mulig finansiering: Tolga kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme: 2000 - 2001

Folldal

Tiltak nr. 4

Driftsplan for Follavassdraget

Mål

Utvikle ressursene langs Follavassdraget til en del av næringsgrunnlaget for landbruk og bygdeturisme innen rammene for bærekraftig bruk, og legge til rette for et variert og attraktivt sportsfisketilbud. Det er også et mål å gjenopprette leveforholdene for fisk og bunndyr som har vært skadet av gruveforurensningen i vassdraget.

Beskrivelse

Det skal tilrettelegges for fiske, friluftsliv, bading, og informasjon om dyre- og planteliv og kulturminner langs vassdraget, slik at lokalbefolkningen og tilreisende gis et bedre tilbud mht. muligheter for rekreasjonsmessig bruk av vassdraget. Tiltaket skal primært rette seg mot familiers positive opplevelser i tilknytning til elva. Driftsplanutvalget skal være pådriver og pressegruppe for å få satt større fokus på gruveforurensningen fra det gamle gruveområdet i Folldal sentrum.

Ansvar:	Dette er et samarbeidsprosjekt som berører 7 grunneierlag, Folldal og Dovre fjellstyrer, Dovre kommune, Folldal kommune og Alvdal kommune. Det er opprettet et Driftsplanutvalg for Folla som skal organisere arbeidet.
Kostnadsramme:	Kr. 300 000,-
Mulig finansiering:	Folldal kommune, Hedmark fylkeskommune, Miljøverndepartementet
Tidsramme:	2000 - 2002

Tynset

Glomma som aktivum for ungdom og skoleelever

Tiltak nr. 5

Mål

Få til et aktivt engasjement i forhold til Glomma i samarbeid med Nord-Østerdal videregående skole (NØVGS). Ved å utnytte mulighetene for aktiv bruk av elva i skolesammenheng og som en sosial faktor for skolens elever og ansatte. Det er ønske om tilrettelegging for samlingsplasser nær elva, samt tilrettelegging med naust, brygge og båter i tilknytning til skolens avdeling.

Beskrivelse

NØVGS har en avdeling som ligger ved Glomma i utkanten av industriområdet på Tynset. Skolen har begynt arbeidet med å skape et hyggelig utemiljø i tilknytning til Glomma. Skolen ønsker å videreutvikle dette området og på den måten gjøre elva til et aktivum for skolen. Dette området kan da integreres aktivt i undervisningen, samt i sosial sammenheng for skolen. NØVGS er en stor videregående skole og er et viktig samlingspunkt for all ungdom i regionen. I tillegg er industriområdets beliggenhet ned mot Glomma et visuelt skjemmende område i forhold til elva. Det er derfor svært positivt å få ryddet opp og å skape gode samlings- og aktivitetsområder i dette sentrumsnære området.

Tiltaket innebærer blant annet bygging av båtnaust, flytebrygge, uteplass med griller og benker, samt rydding og mer parkmessig opparbeiding av området mot Glomma. Dette området vil også være tilgjengelig for allmenn-

heten og ligger i forlengelsen av en badeplass og friluftsområde nedenfor Tynset camp, samt en planlagt turist langs Glomma, med Tynset sentrum som utgangspunkt. Kommunen er grunneier.

Ansvar: Tynset kommune, NØVGS
Kostnadsramme: Kr. 200.000,-
-bygging av naust: kr.150.000,-
-rydding og tilrettelegging langs elvekanten:
kr. 20.000,-
-bygging av flytebrygge samt etablering av uteplass:
kr. 30 000,-
Mulig finansiering: Nord-Østerdal videregående skole, Tynset kom
mune, Hedmark fylkeskommune, DN, Spillemidler
Tidsramme: 2000 - 2002

Tiltak nr. 6

Tursti fra Tynset bru til Åbrua - rundløype

Mål

Anlegge tursti fra Tynset sentrum langs Glommas østside, opp til Åbrua, med retur på vestsiden av elva. Det legges opp til en enkel standard på størstedelen av strekningen, bortsett fra strekningen Tynset sentrum-Museumsparken som tilrettelegges for barnevogner og rullestolbrukere.

Beskrivelse

Det har tidligere vært utarbeidet planer for etablering av en tursti langs Glomma i dette området. Tilretteleggingen av denne stien har imidlertid vært avhengig av en sikring og tilgang til arealene langs Glomma der turstien er planlagt. Dette har nå gått i orden i forbindelse med at Tynset kommune har vært inne med et makeskifte og på denne måten sikret arealene på den aktuelle strekningen, til anlegging av tursti.

Den foreslåtte turstien vil på en god måte trekke Glomma mer inn i sentrum av Tynset. Rundløypa vil få utgangspunkt ved en nylig etablert badeplass og aktivitetsområde ved Tynsetbrua. Turstien vil få en god og sentrumsnær beliggenhet og kunne erstatte en del av ferdsele for syklister og turgåere langs Rv 30, i det samme området. Turstien vil også knytte sammen museumsparken og det foreslåtte aktivitetsområdet til NØVG langs Glomma. Åbrua vil være et gunstig vendepunkt for stien slik at en kan få til en rundløype på til sammen ca. 6. km.

Ansvar: Tynset kommune
Kostnadsramme: Kr. 140.000,-
Mulig finansiering: Tynset kommune, Hedmark fylkeskommune, DN, NVE
Tidsramme: 2000 - 2001

Alvdal

Ivaretagelse av området i tilknytning til Lovise Hytte

Tiltak nr. 7

Mål

Å bevare kulturhistorisk minne i Alvdal.

Beskrivelse

Lovise Hytte har hatt stor betydning for utviklingen i Alvdal. Det har vært flere smeltehytter i området og den siste som var kalt Loise Hytte var hovedsmeltehytte for Fredriks Gaves Verk, senere Folldal verk.

Arealene ønskes regulert til spesialområde, som på grunn av kulturell og historisk verdi ønskes bevart.

Ansvar	Alvdal kommune
Kostnadsramme	1,1 mill. kroner (fordelt på 4 år)
Mulig finansiering	Alvdal kommune, Hedmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Hedmark, SFT, DN, NVE, lokale bidragsytere.
Tidsramme	1999 - 2002

Fiskeramper for handikappede

Tiltak nr. 8

Mål

Å legge til rette slik at også funksjonshemmede skal få tilgang til elva.

Beskrivelse

Bygge fiskeramper med mulighet for å kjøre ned med bil ved Steia og Savalen.

I delplanen Anlegg og områder for idrett og friluftsliv er det lagt opp til en utbygging av fiskeramper.

Ansvar:	Alvdal kommune
Kostnadsramme:	Kr. 100.000,- (fordelt på 4 år)
Mulig finansiering:	Alvdal kommune, fiskeforeninger
Tidsramme:	1999 - 2002

Rendalen

Tiltak nr. 9

Avbøtende/forbedrende tiltak i og langs kanalen på strekningen Elvål-Storsjøen

Mål

Å bedre tilgangen til elva for mennesker og forbedre oppgangs- og leve mulighetene for fisk. Åkrestrømmen vurderes spesielt i forhold til konsekvenser for fisken ved redusert vannføring.

Beskrivelse

Rena er kanalisert på hele strekningen Elvål-Storsjøen. Kanalen er steril og ensartet, uten strømbrytere. Det er også sterkt lauvoppslag i området, noe som vanskeliggjør tilgangen til elva. Periodevis redusert vannføring hindrer i sterk grad fiskens oppgang, spesielt til Mistra. Tiltaket omhandler etablering av terskler/strømbrytere for å bedre forholdene for fisken, med fokus på periodene med redusert vannføring. I tillegg bør adkomsten til elva for mennesker bedres, spesielt i nærheten av boligområder.

Ansvar: NVE, Fylkesmannen i Hedmark, Rendalen kommune, fiskerettshavere
Kostnadsramme: Kr. 500.000,-
Mulig finansiering: NVE, Statens fiskefond, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme: 2001-2004

Tiltak nr. 10

Restaurering av gammel fløterdam i Mistra

Mål

Å bevare en gammel fløterdam i Mistra.

Beskrivelse

Dammen ligger ca. 20 km øst for Åkrestrømmen, og var brukt i fløtinga fram til ca. 1965. For uten å være et kulturminne, vil dammen være et opplevelsestilbud sammen med aktiviteten som allerede er i området i form av fiske og friluftsliv.

Dammen har steinfundament, som er intakt, men treverket er dårlig og må skiftes ut.

Ansvar: Grunneiere, Rendalen kommune
Kostnadsramme: Kr. 200.000,-
Mulig finansiering: Grunneiere, Hedmark fylkeskommune, Statlige tilskuddsordninger
Tidsramme: 2001-2004

Åkrestrømmen

Tiltak nr. 11

Mål

Bedre muligheten for utøvelse av fiske i Åkrestrømmen, med hovedvekt på det tradisjonelle hov-fisket etter sik. Sikre og forbedre Åkrestrømmen som vandringsveg for sik og storørret.

Beskrivelse

- Bedring av fiskemulighetene (tilgjengeligheten) ved å fjerne kratt, flytte steiner, lage stier m.v.
- Sikre fiskens vandringsmuligheter ved å lage strømbrytere. Må være spesielt tilpasset den variasjon i vannføring som oppstår når Rendalen kraftverk stenger.
- Lage en strategi for håndtering av løsmassene som Mistra fører og avsetter ved samløpet med Rena.

Ansvar:	Lotteiere, Ytre Rendal Grunneierforening, Rendalen kommune, NVE
Kostnadsramme:	Det er igangsatt et forprosjekt, med bl.a beskrivelse av kostnadene som mål.
Mulig finansiering:	Lotteiere, Ytre Rendal Grunneierforening, Rendalen kommune, NVE, Hedmark Fylkeskommune, Glommen og Laagen Brukseierforening
Tidsramme:	Forprosjekt ferdig i løpet av 2001

Åmot

Glomma som aktivum for Rena - videreføring

Tiltak nr. 12

Mål

Å ta vare på og videreutvikle det potensialet Glomma med tiliggende grøntområder og øylandskap har som aktivum for Rena i framtidig tettstedsutvikling, til nytte og glede for beboere, tilreisende og lokalt næringsliv.

Beskrivelse

- forlengelse av Glommastien langs Glomma forbi Rena
- tilretteleggings- og oppryddingstiltak i tilknytning til Glommastien
- gjenoppbygging av skader etter flommen 1995
- restaurering, vedlikehold og skjøtsel

Ansvar: Åmot kommune
Kostnadsramme: Kr. 200.000,- (kr. 50.000,- pr. år i 4-årsperioden)
Mulig finansiering: -egenandel kr. 100.000,-
-statstilskudd kr. 100.000,- (herunder tilskudd til tusenårsprosjekter og nærmiljøtilskudd)
Tidsramme 2000 - 20003

Tiltak nr. 13

Glomma som læreplass

Mål

Å bruke Glomma i undervisningen.

Beskrivelse

Glomma har et mangfold som gjør at det er interessant å bruke den i undervisningen.

- Skoleklasser kan dra på kanoturer med overnatting, og på den måten lære å klare seg ute i naturen.

- Elever kan bruke Glomma som «forskningsområde», og sammenlikne resultater med en innsjø, som f.eks. Prestesjøen. Her er det aktuelt å ta vannprøver, bunndyrprøver, fiske, se på vegetasjonen, måle temperatur osv.

Ansvar: Åmot kommune, barne- og ungdomskolen.

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: Åmot kommune, Hedmark fylkeskommune, Åmot barneskoler og Åmot ungdomskole.

Tidsramme:

Stor-Elvdal

Tiltak nr. 14

Tilrettelegging ved Glomma

Mål

Å forbedre tilgang til Glomma i Stor-Elvdal.

Beskrivelse

Glomma med nærområder har spesielle naturkvaliteter og er også et svært viktig landskapselement i Stor-Elvdal. Det er mange kulturminner knyttet til vassdraget. Fisket er godt. Dette gjør at Glomma er et svært viktig friluft- og rekreasjonsområde for Stor-Elvdals befolkning og tilreisende, og et viktig område i reiselivssammenheng.

Områdene langs Glomma er også svært viktige jordbruksområder. Men en økende bruk av området til fiske, padling, turgåing m.m. øker også mulig-

hetene for konflikter langs elva. Dette er særlig knyttet til ferdsel i jordbruksområdene. En bedre tilrettelegging vil gjøre området mer attraktivt for lokale og tilreisende brukere, og i reiselivssammenheng. En kan også styre ferdselen bedre og derved få mindre slitasje og færre konflikter.

- Utarbeid ferdselsplan for Koppangsøyene, herunder opparbeiding av P-plasser, landingsplasser for kano m.m.
- Bedre skilting av fiskeplassene langs Glomma, og tilrettelegging for parkering i nærheten av disse.
- Opparbeide parkeringsplass i forbindelse med badeplass ved Sundflobrua og Stai Bru. Samt sikre krysningen av Rv. 3 ved Stai.
- Utarbeide infotavler om Glommavassdraget ved Hovda, Atnsjøen, Hanstad, Nordre Bjørgåa og Tiur'n kro.
- Tilrettelegge området ved Stor-Elvdal hovedkirke for friluftsfornøyelse.
- Tilrettelegge stoppested ved Evenstadbrua.

Ansvar:	Stor-Elvdal kommune, Glomma fiskeforening
Kostnadsramme:	Kr. 500.000,-
Mulig finansiering:	MD, BU, Hedmark Fylkeskommune, Glomma fiskeforening, Statens vegvesen, Stor-Elvdal kommune.
Tidsramme:	2000 - 2003

Glommavassdraget i Stor-Elvdal; en arena for lek, opplevelse og læring. Innsamling og formidling av kunnskap, og tilrettelegging

Tiltak nr. 15

Mål

Å øke bruken og kunnskapen om Glomma.

Beskrivelse

Glomma i Stor-Elvdal med sidevassdragene utgjør en nesten komplett samling av vannmiljøer med historie, egenskaper og bruksmuligheter som er velegnet for lek, opplevelse og læring. Vassdraget med stryk og stille flod-liknende områder, med sitt dyreliv, fugleliv, flora og fiske er velegnet for aktiviteter og varierte fritidsmuligheter.

Hoved- og sidevassdragene i Stor-Elvdal har en rekke spesielle egenskaper og tiltak, som hver for seg ikke oppleves å ha den store betydning, men som når en setter dem i sammenheng gir et utmerket grunnlag for aktiviteter, opplevelser og kunnskaper. Glomma med det unike øylandskapet Koppangsøyene, det vernede Atnavassdraget; med fiske, vannbruksmuseum, kano-padling, rafting og bevermiljøer. Tyra med sætermiljø, kulturminner og natursti. Kjæmås med Gamle Kongeveg, natursti, historiske minner fra industri og kraftproduksjon, Søkkunda med kratfotballbygging.

Langs vassdraget, og spesielt nord for Stor-Elvdal finnes det mange merker etter isens og vannets påvirkning på og utforming av landskapet. Vassdraget har også en rekke tiltak som viser hvordan vi før og nå endrer naturen og forholdene med opprensning for fløting, reguleringer, kraftutbygging og flomtiltak mv.

Prosjektet vil måtte inneholde flere elementer som kan utvikles hver for seg, men kobles sammen i en større helhet, som f.eks.:

- Avdekking og opprusting av kulturminner og tilrettelegging for tilpasset ferdsel.
- Tilrettelegging og overnattingstilbud for barne- og ungdomsgrupper, be-tjente, selvhushold og i det fri.
- Innsamling og formidling av kunnskaper om hva som skjer i vannet, med vannet på dens ferd mot havet og langs vassdragene. Vannets betydning for landskap og bosetting. Hvordan vannet er blitt utnyttet som ferdselsåre, transportåre og som produsent av energi - også som grunnlag for industri.
- Utforming av materiell, læremidler og modeller som kan brukes i under-visningen i skoler og som presentasjoner på utstillingssteder - samt mer helhetlige undervisningspakker.
- Utvikling av guidede turopplegg, med og uten overnatting, basert på te-maer som fugle- og dyreliv, fiske, flora, kultur, landskap og bosetting, næ-ring- og industri, fritid og opplevelser.
- Tilrettelegging av tilbud beregnet på egenaktiviteter og fri bruk av enkelt-personer, familier eller mindre grupper.

Ansvar: Eget prosjektstyre

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: BU, Stor-Elvdal kommune, Hedmark fylkeskom-mune, statlige ordninger, privat finansiering.

Tidsramme:

Elverum

Tiltak nr. 16

Gangvei gjennom landskapsrom, sørvest for ELVIS

Mål

Beskrivelse

Lage en komposisjon med temaet opplevelse og landskapsrom. Bruk av ulike materialer (vegetasjon, stokker, stein) og form (trangt, smalt, lukket, åpent, tett, spredt) skal på en kort strekning langs gangvegen formidle noe av de inntrykkene man mer eller mindre bevisst opplever ved ferdsel i natur-/kul-turlandskap. Komposisjonen skal primært kunne oppleves fra gangvegen, men også fra Rv 3.

Ansvar: Elverum kommune
Kostnadsramme: Kr. 110.000,-
Mulig finansiering: Elverum kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme:

Plass for romantikk med benker og lysthus

Tiltak nr. 17

Mål

Å øke trivselen langs Glomma.

Beskrivelse

Lage en gammaldags park med blant annet:

- hvitmalte ja-benker
- et lysthus som strutter av lekre tredetaljer. Dette kan være et visningshus for treindustrien.
- passende lyktestolper
- brygge

En intim ramme av blomstrende/duftende busker rundt sitteplassene. Eksisterende store trær er med på å skape den rette rammen. Terrengmessig ligger det naturlig til rette for en forbindelse ned til vannkanten, hvor man har anlagt brygge. Stedet kan være aktuelt som fergeleie for kabelferge over til Glomdalsmuseet.

Alternativ plassering er ved «Pernille». Parken må utformes slik at også ungdom får et eierforhold til den.

Ansvar: Elverum kommune, ELVIS
Kostnadsramme: Kr. 320.000,-
Mulig finansiering: Elverum kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme:

Glomma som læreplass

Tiltak nr. 18

Mål

Å bruke Glomma i undervisningen.

Beskrivelse

Lage et undervisningsopplegg knyttet til Glomma. Dette kan innebære:

- lære om dyre- og plantelivet
- undersøke vannkvaliteten
- hvordan bruke Glomma
- kulturminner

Ansvar: ELVIS
Kostnadsramme:
Mulig finansiering: ELVIS, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme: 2000 - 2001

Tiltak nr. 19

Fontene i Glomma

Mål

Bygge en fontene midt i Glomma, midt i sentrum.

Fontenen skal:

- gi Glomma en enda tydeligere eksponering i sentrum
- forsterke og markere Glomma som et positivt element i bybildet

Bakgrunn

Glomma har hatt ens sentral posisjon i utviklingen av Leiret og Vestad. Lokalt er det et sterkt ønske om å tydeliggjøre Glommas posisjon. Fontenen skal bidra til dette. Fontenens sentrale beliggenhet skal binde Glomma og bykjernen tettere sammen. Fontenens plassering nedenfor Rådhuset vil være et viktig endeelement i den offentlige aksene som består av Rådhusplassen, Rådhusparken, Elveparken og Glomma. Fontenen har vært et sentralt element både i planene for Elveparken og i den nye sentrumsplanen for Leiret.

Beskrivelse

Tiltaket går ut på å bygge en fontene i Glomma. Fontenen skal plasseres i sentrum, mellom Glåmbrua og Gammelbrua. Fontenen skal være i drift hele året, og skal være flombelyst når det er mørkt.

Ansvar: Elverum kommune og Elverum energiverk as
Kostnadsramme: ca. 400.000,- (tiltaket er ikke kostnadsberegnet)
Mulig finansiering: Elverum energiverk as, Elverum kommune, NVE, Statens vegvesen Hedmark, Hedmark fylkeskommune, lokalt næringsliv og foreninger
Tidsramme: ca. 2003 - 2005

Åsnes

Tiltak nr. 20

Biotopjusterende tiltak i Sorma

Mål

Gjennomføre biotopjusterende tiltak for å sikre naturlig rekruttering av ørret og harr i Sorma, samt å legge til rette for fiskens vandringer fra Flisa elv og oppover/nedover i åa.

Bakgrunn

Tidligere vannbruksplan utløste en stor aksjon for å restaurere Flisavassdraget etter fløtingsperioden. Erfaringer i årene etter at tiltakene ble gjennomført viste klare forbedringer av fiskens levevilkår, og økning av betydning i rekreasjons- og turismesammenheng ble også synlig gjennom økt fiskekortsalg. Det ble klart at Flisas potensiale som betydelig fiskeelv nå er begrenset av at gytemulighetene for edelfisk i sidevassdraget er redusert gjennom forandringer som følge av fløting. Lokale foreninger har derfor et stort ønske om å restaurere sidevassdragene, og da særlig Sorma, som anses som en av de mest betydningsfulle.

Beskrivelse

- Ombygging av Sormdammen for å muliggjøre fiskeoppgang
- Biotopjusterende tiltak i Sorma, ved anlegging av djupåler, høler strømkonsentratorer, steingrupper, buner, terskler mv.
- Opprusting av parkeringsplass ved Stormsjøen
- Oppføring av gapahuk
- Oppføring av brygge/båtplass ved Sormsjøen

Ansvar: Åsnes kommune
Kostnadsramme: Kr. 500.000,-
Mulig finansiering: Åsnes kommune, NVE, lokale lag og foreninger
Tidsramme: 2000 - 2004

Restaurering av Kynndammen

Tiltak nr. 21

Mål

Sikre Kynndammen som kulturminne.

Bakgrunn

Kynndammen er i NOU-rapporten «Kulturminner og vassdragsvern» registrert av Riksantikvaren som det største tømmerfløtingsanlegget i tre som er registrert i de midlertidige vernede vassdrag. Dammen er følgelig vurdert som bevaringsverdig. Nærområdene til dammen er også et hyppig besøkt utfartsområde. I de seinere år har dammen blitt påført store skader av isgang i Kynnavassdraget, og står i fare for nærmest total ødeleggelse dersom det ikke snarest blir foretatt en total restaurering.

Beskrivelse

- Utskifting og fornying av dammens ytre tømmerkledning
- Stabilisering av steinkonstruksjoner
- Dokumentering av dammens konstruksjon

Ansvar: Åsnes kommune
Kostnadsramme: Kr. 350.000,-
Mulig finansiering: Åsnes kommune, Fylkesmannen i Hedmark,
Hedmark fylkeskommune
Tidsramme: 2000 - 2002

Tiltak nr. 22

Tilrettelegging for bruk av Vermundsjøen

Mål

Tilrettelegging av Vermundsjøen som friluftsområde for turister og lokalbefolkning.

Bakgrunn

I de seinere år har det vært en stadig økning i interessen for Finnskogen som opplevelsesområde. Vermundsjøen har i Åsnes pekt seg ut som satsingsområde for turist- og reiselivsbasert virksomhet. Flere lokale pådrivere har søkt kommunen om tilrettelegging av tiltak i denne sammenheng. Det er særlig fokusert på sjøen og dennes forbindelser med det nyrestaurerte Flisavassdraget. Dette er også et tema under revisjonen av kommunedelplanen for området.

Beskrivelse

- Biotopjusterende tiltak i Vermundsåa ved anlegging av djupåler, høler strømkonstruksjoner, steingrupper, buner, terskler mv.
- Oppføring av gapahuk.
- Opprusting av raste- og parkeringsplass m/toalett, utsettingsplasser for båter, brygge, informasjonstavle, leskur og fiskeplass tilrettelagt for funksjonshemmede mv.

Ansvar: Åsnes kommune
Kostnadsramme: Kr. 1.005.000,-
Mulig finansiering: Åsnes kommune, Statens vegvesen, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, NVE, lokale lag og foreninger
Tidsramme: 2000 - 2005

Tiltak nr. 23

Tilrettelegging for bruk av Gjesåssjøen

Mål

Sikre allmennhetens adgang til sjøen.

Bakgrunn

Gjesåssjøen ligger sentralt i jordbruksområdene i Åsnes, og sjøen blir flittig benyttet til bading, fiske og båtbruk.

Om vinteren blir det også arrangert isfiske på sjøen. Den sentrale beliggenheten medfører også at et område blir benyttet som rasteplass for gjennomreisende. I dag er det meste av sjøen omkranset av dyrket mark. Dette har medført at tilgjengeligheten til strandlinjen i hovedsak er begrenset til et område i øst-enden av Gjesåssjøen. Det er ønskelig å tilrettelegge for en mer ordnet bruk av dette området, og en forventer også på denne måten å unngå mulige konflikter mellom brukerinteresser i nærområdet til sjøen.

Beskrivelse

- Opparbeide adkomstveg, parkering og rasteplass
- Fjerne siv ved badeplassen, utføre planeringsarbeid i sjøen ved badeplassen
- Oppføring av brygge
- Oppføring av toalett/omklædningsrom, grillhus mv.

Ansvar: Åsnes kommune
Kostnadsramme: Kr. 515.000,-
Mulig finansiering: Åsnes kommune, Hedmark fylkeskommune, lokale lag og foreninger
Tidsramme: 2000 - 2005

Tilrettelegging av badeplass i Auståa

Tiltak nr. 24

Mål

Oppruste badeplass ved Persbydammen.

Bakgrunn

Området er pr. i dag en benyttet badeplass, og det er et sterkt lokalt ønske om å foreta en opprydding og ytterligere tilrettelegging av stedet.

Beskrivelse

- Utgraving av badekulp
- Planering og tilsåing av strandsonen
- Oppføring av toalett
- Opprusting av parkeringsplass

Ansvar: Åsnes kommune
Kostnadsramme: Kr. 120.000,-
Mulig finansiering: Åsnes kommune, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, NVE, lokale lag og foreninger
Tidsramme: 2000 - 2005

Tiltak nr. 25

Tilrettelegging av bade plass i Veståa

Mål

Oppruste bade plass

Bakgrunn

Området er pr. i dag en benyttet bade plass, og det er et sterkt ønske om å foreta en opprydning og ytterligere tilrettelegging av stedet.

Beskrivelse

- Utgraving av bade kulp
- Planering og tilsåing av strandsonen
- Oppføring av toalett
- Opprusting av parkeringsplass

Ansvar: Åsnes kommune

Kostnadsramme: Kr. 120.000,-

Mulig finansiering: Åsnes kommune, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, NVE, lokale lag og for eninger

Tidsramme: 2000 - 2005

Våler

Tiltak nr. 26

Tursti Glomma

Mål

Økt fritidsbruk i et til nå ubrukt areal gjennom forlengelse av stien ned mot Eidsfossen i syd - og mot Trafikksenteret/Braskereidsfoss i nord.

Beskrivelse

Eksisterende sti, vel 2 km lang, er gjennomført gjennom Aksjon Vannmiljø. Tiltaket er i hovedsak privat finansiert. Det er opparbeidet en minnelund ved Mariakirkens tufter langs traseen. Stien ligger inne på kommuneplanen i nevnte lengde.

Ansvar: Våler kommune, grunneierlag

Kostnadsramme: Etappe Mariakirken/Flåtedalen-Eidsfossen: kr. 240.000,-

Etappe Vålbekken v/Sundet (bade plass)-Braskereid-foss: kr. 600 000,-

Mulig finansiering: Våler kommune, dugnad, Hedmark fylkeskommune

Tidsramme: 2000 - 2005

Områdetiltak i Haslaåa

Tiltak nr. 27

Mål

Forbedre miljøkvaliteten i vassdraget og kulturlandskapet.

Beskrivelse

Målet er å kartlegge de mulighetene som finnes, ta vare på eksisterende kvaliteter i kulturlandskapet og restaurere elementer som er i ferd med å bli borte. Et mål er også å få tilbake fisken som ble borte under senkingen av Haslaåa på 80-tallet. Skoleetaten (Hasla skole) har interesse av prosjektet bl.a. for biologiundervisning, badeplass og en opplevelsessti. Det foreligger en sluttrapport på forprosjektet.

Ansvar:

Kostnadsramme:

Mulig finansiering:

Tidsramme:

Nærrekreasjonsområde (dam) i Vålbekken

Tiltak nr. 28

Mål

Et dam- og friluftsanlegg med sti samt en gangbro over dalen som forbin-der boligområdet med sentrum. Også ideelt for skolebarn, som da vil få en trygg skoleveg.

Beskrivelse

I et grøntområde i sentrum ønskes det et damanlegg med sti som et miljømessig opplevelsestiltak. Dette vil være med på å styrke kommunesenteret. En reguleringsplan er ferdig for boligbygging. Miljø er stikkord her.

Ansvar:

Våler kommune, utbygger

Kostnadsramme:

Kr. 650.000,-

Mulig finansiering:

Våler kommune, utbygger, Fylkesmannen i Hed-
mark, næringslivet

Tidsramme:

2000 - 2001

Forbedre Tøråssjøens vannkvalitet

Tiltak nr. 29

Mål

Forbedre sjøens vannmiljø

Beskrivelse

Et langvarig problem er gjengroing og sterk forurensning i et av Glommas sidevassdrag. Særlig er forurensning og avrenning fra jordbruket et problem, i tillegg til erosjon. Sjøen ligger under den maritime grense og er en typisk «gjengroingssjø». Vannet har lang omløpstid. Plakater med «Bading forbudt» har vært nødvendig ut fra dårlig vannkvalitet, alger og forgiftning. Ulike tiltak har vært drøftet, og Åsnes videregående skole har gjennom årtatt vannprøver.

Ansvar: Våler kommune

Kostnadsramme:

Mulig finansiering:

Tidsramme:

Grue

Tiltak nr. 30

Rekresjonsområder langs Glomma gjennom Grue - tilrettelegging for friluftsliv

Mål

Tilrettelegge for aktiv bruk av Glomma og kantområder til rekreasjon, fritids- og sportsaktiviteter.

Beskrivelse

NVE skal i årene 2000-2002 oppgradere/forsterke flomforbygningene forbi Kirkenær i Grue. Dette betyr nytt terreng både på elvesiden og landsiden, og en forbedret adkomst oppå flomverkene. Det vil ved ferdigstillingen stå igjen ca. 500-1000 m til neste flomverk på nordsiden. Dette vil gi et tilbud til de fleste tettstedene i området. Et unikt, skjernet turvegssystem på 12-13 km med mulighet for bading, fiske, båtbruk, øvrig rekreasjon og sport.

Ansvar: NVE, Grue kommune

Kostnadsramme: Forsterkningsarbeider beregnet til 30 mill. kr.

Mulig finansiering: NVE, Grue kommune

Tidsramme: 2000 - 2002 (2004)

Kongsvinger

Tiltak nr. 31

Strandpromenaden

Mål

Tilrettelegge for bruk av Glomma og strandarealene i sentrumsnære områder.

Beskrivelse

1. Passasje forbi Kongsvinger bru

Passasje på ca. 200 meter forbi Kongsvinger bru. Nødvendig for å knytte sammen Strandpromenaden i sentrum, slik at gang- og sykkelvegssystemet i byen blir sammenhengende utenom biltrafikken. Viktig å gjøre det mulig for fotgjengere å komme frem uten å krysse kjørebanelen.

- Tiltaket er med i kommuneplanen.
- En tar sikte på en utførelse med bygging på pilastere.
- Grunneiere er kommunen, private og Statens Vegvesen.

2. Opparbeide gangveg over Skansesletta, omlegging av lys

Parsellen er i dag fremkommelig over grasplen som fungerer som treningsfelt for fotball. Alternativt som sti langs elvekanten og over Tråstadskansen. Lys som er anlagt for lysløype over skansen er pålagt flyttet av Riksantikvaren.

- Tiltaket er med i kommuneplanen.
- Kommunen er grunneier (Seberske sameie).

3. Kongsvinger renseverk - AMO-sentret

Strekningen er framkommelig over bueskyterbanen og langs jordkant i dag. Jorda eies av kommunen, men dyrkes av AMO-senteret. Dyrking skjer langt ut slik at det bare blir adkomst langs en smal sti i jord og leire. Tiltaket går ut på at matjord legges til side, og at det legges ut duk og grus. Det må avklares hvordan gangvegen skal legges ved renseverket.

- Strekningen er på ca. 500 meter, men kan deles inn i to (300 og 200 meter).
- Kommunen er grunneier.
- Tiltaket er med i kommuneplanen.

4. Bru mellom AMO-senteret og Gjemselund

Det er lagt en midlertidig bru over bekkedal/evje mot Glomma. Denne må skiftes ut med en bredere og mer permanent bru.

- Strekningen er på 6-8 meter.
- Tiltaket er med i kommuneplanen.
- Kommunen er grunneier.

Kostnadsramme:

1. 2-3 mill. kroner
2. Kr. 200.000,-
3. Kr. 200.000,-
4. Kr. 50.000,-

Mulig finansiering:

1. Kongsvinger kommune, Statens vegvesen, private.
2. Kongsvinger kommune, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune
3. Kongsvinger kommune, Hedmark fylkeskommune
4. Kongsvinger kommune, Hedmark fylkeskommune

Tiltak nr. 32

Nor - Hov

- Tidsramme:**
1. 2000 - 2002
 2. 2000 - 2002
 3. 2000 - 2004
 4. 2000 - 2004

1. Stråla badeplass

Opprusting av adkomstveg. Vegen ligger i flommarksområdet og trenger påkjøring av bærelag. Badeplassen benyttes noe av hestemiljøet, noe som kan føre til konflikter i badesesongen.

- Strekningen er på 350-400 meter.
- Kommunen er grunneier.
- Status som LNF-område i kommuneplanen.

2. Barkeplassen ved Nor, friluft- og naturvernområde

Området er rikt flommarksområde med oreskog, dammer med spesiell flora og fauna. Populært og tilgjengelig som fiskeplass i Noret. Det bør søkes om statsmidler til frikjøp. Områdets fremtidige arrondering er usikker på grunn av uavklart framføring av Rv 200, flomsikker og planfri kryssing med jernbane og eventuelt flomforbygging mot Evja.

- Arealet er ca. 62 mål.
- Privat grunneier (Borregård).
- Status som LNF-område i kommuneplanen

- Kostnadsramme:**
1. Kr. 70.000,-
 2. Kr. 50.000,-

- Mulig finansiering:**
1. Kongsvinger kommune, Fylkesmannen i Hedmark
 2. Miljøverndepartementet

- Tidsramme:**
1. 2000 - 2002
 2. 2000 - 2002

Tiltak nr. 33

Rydding av badeplasser

Mål

Lage badeplassene i området mer attraktive.

Beskrivelse

Flere av badeplassene, særlig ved Gjemselund og ved Nybrua er rotete og lite attraktive. Plassene bør holdes mer ryddige, og det bør settes ut flere benker og flytebrygger. Arbeidet kan utføres i forbindelse med Opprasjon Dagsverk.

Ansvar:	Kongsvinger kommune og Kongsvinger videregående skole
Kostnadsramme:	Kr. 30.000,- første året. Kr. 10.000,- pr. år de neste årene til opprydding
Mulig finansiering:	Kongsvinger kommune, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme:	Fase 1: 2000 Fase 2: 2000 -

Sør-Odal

Opparbeide adkomst til og langs vassdraget for Skarnesområdet

Tiltak nr. 34

Hovedmål

Legge bedre til rette for et variert og aktivt friluftsliv langs elvebredden i tilknytning til Skarnesområdet, og på holmene i elva.

1. Fiskeplass for funksjonshemmede - utbedringstiltak

Mål

Utbedring av fiskeplass for funksjonshemmede langs strandpromenaden i Skarnesområdet

Beskrivelse

Det må legges et nytt dekke fra undergangen ved Lukmoen og fram til fiskeplassen. Det er også behov for sikkerhetsanstaltninger ved nedkjørsel til og på selve fiskeplassen.

Ansvar: Sør-Odal kommune og Funksjonshemmedes råd i Sør-Odal

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: Innenfor kommunebudsjettet.

Tidsramme: 2000 - 2001

2. Badeplass langs strandpromenaden

Mål

Utbedring av Lukmoen badeplass.

Beskrivelse

Utbedre adkomst og rydding/hogging av trær ved badeplassen.

Ansvar: Sør-Odal kommune
Kostnadsramme:
Mulig finansiering: Innenfor kommunebudsjettet
Tidsramme: 2000

3. Bruholmen - under «gamlebrua» i Skarnes sentrum

Mål

Lage atkomstmuligheter fra brua og rydde holmen.

Beskrivelse

Bruholmen er sentral i dokumentet «Med broer inn i framtida» - en framtidvisjonær rapport fra utviklingsprosessen i Sør-Odal kommune. Gjennom «Framtidsverksted for unge» og Sentrumsutviklingsprosjektet har det framkommet et sterkt ønske om kunne bruke bruholmen under den gamle Skarnesbrua.

Forhandlinger om grunnerverv pågår. Det skal lages port og trapp ved brukaret på holmen. Utformingen av trappa vil gå inn i et kunst/utsmykkingsprosjekt på «Gamlebrua». Holmen må videre ryddes og trær må hogges for at det skal kunne legges til rette for rasteplasser, fiske, bading og båtfester.

Ansvar: Sør-Odal kommune
Kostnadsramme: Kr. 100.00,-
Mulig finansiering: Sør-Odal kommune, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark Fylkeskommune, tusenårsmidler fra fylket/evt. tilskudd til nærmiljøanlegg, NVE, lokale lag og foreninger
Tidsramme: Rydding av holmen: 1999/2000
Bygging av trapp og port: 2000/2001

4. Rasteplass ved «Ferjarstua»

Mål

Istandsette rasteplass ved «Ferjarstua» på Glommas vestsida.

Beskrivelse

Det må legges dekke i adkomststi og på selve plassen slik at området blir tilgjengelig for funksjonshemmede.

Ansvar: Sør-Odal kommune
Kostnadsramme:
Mulig finansiering: Sør-Odal kommune
Tidsramme: 2000/2000

Nord-Odal

Overvåking av vann og vassdrag i Nord-Odal kommune

Tiltak nr. 35

Mål

Skaffe grunnlag for å

- vurdere effekten av gjennomførte vannkvalitetstiltak
- vurdere vassdragenes resipientkvalitet
- vurdere utviklingen over tid
- dokumentere eventuelle endringer i innsjøens trofistilstand.
- følge forurensningsutviklingen.

Bakgrunn

Det blir stadig viktigere for kommunen som forurensningsmyndighet å kjenne vassdragenes forurensningsmessige status. Dette blir aktualisert i forbindelse med ny forskrift for spredt avløp.

Beskrivelse

Gjennomføre biologiske befaringsundersøkelser i vassdrag ved å bedømme vannkvalitet og forurensningsgrad ut fra feltobservasjoner av begroingsorganismer, høyere vegetasjon og bunndyr. Det legges særlig vekt på forekomst eller fravær av gode indikatororganismer. I Storsjøen og Råsen skal det tas månedlige blandprøver i tillegg til å måle temperatur og siktedyp. Det skal også samles inn prøver for bestemmelse av mengde og evt. artsammensetning av dyreplankton. Det arbeides med å etablere et samarbeid med nabokommuner for grenseoverskridende nedbørfelt.

Ansvar:	Nord-Odal kommune
Kostnadsramme:	Kr. 50.000,-
Mulig finansiering:	Kommunen, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, Sør-Odal kommune
Tidsramme:	2001-2002 og senere med regelmessig mellomrom.

Restaurering av gamle Haug bru

Tiltak nr. 36

Mål

Restaurere brua slik at den kan bli bevart som et teknisk og industrielt kulturminne

Bakgrunn

Brua er en hvelvbru utført i tørrmurt naturstein. Vi vet ikke helt hvor gammel brua er, men antar at den ble bygget i perioden 1800-1850, sannsynligvis rundt 1820. Til hvelvet er det brukt hugget gråstein med flate sider. Til oppfyllingen mellom sidemurene er det etter all sannsynlighet brukt rund

og/eller ujevn stein. Kjørebane har bestått av et tykt lag med grus. Vegen ble lagt om etter krigen, og brua ble da tatt ut av bruk. Brua utgjør et vakkert landskapselement i tilknytning til bygningsmiljøet rundt. Landskapet er preget av eldre trehusbebyggelse i landlig miljø. Det er fra vegvesnets side tidligere investert i tiltak på Haug bru, med fin og særpreget utforming av rekkverk og belysning. Området som drenerer til bekken brua går over er nå tilkoblet kommunal kloakk gjennom frivillige avtaler. Vannkvaliteten blir derfor bedre og det er ønske om å synliggjøre dette.

Beskrivelse

Steinblokker i det øverste sjiktet over begge brukar er forskjøvet utover, men hvelvåpningen er intakt. Grusmassene må graves ut og steinblokkene må legges tilbake på opprinnelig plass. Så må det fylles opp med stein mellom sidemurene før et tykt lag med grus, avrundet mot yttersidene, legges over steinmassen til kjørebane. Innløp og utløp bør plastres og det bør settes opp rekkverkstein og kjetting. Krattvegetasjon tynnes slik at brua kommer bedre fram.

Ansvar:	Nord-Odal kommune
Kostnadsramme:	Kr. 150.000,-
Mulig finansiering:	BU, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark fylkeskommune, Statens vegvesen, Bruvoll ballklubb og Vel (dugnadsinnsats), Kommunen (byggeledelse og prosjektering), grunneiere.
Tidsramme:	2001- 2002

4. Statlige, regionale og inter-kommunale tiltak

Tiltakene er i hovedsak utarbeidet av statlige, regionale etater og kommunene. Det har tilsvarende som for de lokale tiltakene vært fokusert på tiltak som lar seg gjennomføre innenfor realistiske tids- og kostnadsrammer, og som samtidig har en målgruppe av en viss størrelse.

Tiltakene forutsettes å gjenspeile de langsiktige målene, satsingsområdene og retningslinjene som er omtalt tidligere.

Under hvert tiltak står det oppført forslag til finansiering. Aktuelle tilskuddsordninger står omtalt i kap. 2.

Der det er mulig, bør tiltakene gjennomføres i samarbeid med aktuelle lag, foreninger, skoleverket, reiselivet, private næringsliv og andre lokalt interesserte.

«Glommavegen» - Kultur- og naturhis torisk reise langs Glomma

Tiltak nr. 1

Mål

Øke bevisstheten om Glommas verdier knyttet til kultur, bosetting, landbruk, kommunikasjon, næring, friluftsliv, natur og kulturminner.

Beskrivelse

- Finne den eksisterende informasjonen som finnes om Glomma.
- Samle denne informasjonen i ett dokument, og presentere i bokform.

Ansvar: Hedmark reiseliv, Hedmark fylkeskommune
Kostnadsramme: Kr. 600.000,-
Mulig finansiering: Hedmark Reiseliv, Hedmark fylkeskommune, NVE, Fylkesmannen v/miljøvernavdelingen og landbruksavdelingen
Tidsramme: 2000 - 2005

«Glommaleden» - Vandrings- og sykkelsti

Tiltak nr. 2

Mål

Øke og fremme bruken av og tilgangen til Glomma som rekreasjonsareal og fremtidig besøksområde.

Beskrivelse

Sammenhengende vandringsrute langs Glomma i Glåmdal.

Ansvar: Glåmdal regionråd

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: Glåmdal Regionråd, kommunene, Glåmdal Reiseliv, Gla' i Glåmdal, Fylkesmannen i Hedmark og NVE

Tidsramme:

Tiltak nr. 3

Båtprosjekt Glomma - Mjøsa

Mål

Å gjøre Vannveien - Glomma - Mjøsa til den lengste og mest populære ferskvannsvegen i Norge.

Beskrivelse

Heve-/frakte-/slipp-muligheter for fritidsbåter ved Kongsvinger kraftstasjon, Funnefoss i Nes kommune, samt tiltak (sprengning/graving av kanal) ved Norsfossen og Gjølstadfossen i Kongsvinger. Gjennom disse anleggene kan man få en gjennomgående båtled mellom Braskereidfoss i Våler og Sand i

I mange østlandsvassdrag er is ganger et årlig fenomen. Isgangene kan forårsake dramatiske situasjoner da hendelsesforløpet ofte er raskt og uforutsigbart. Ved Ama måtte et gårdsbruk evakueres våren 2000 på grunn av denne is gangen.

Foto: Arne T. Hamarsland

Nord-Odal til Mjøsa.

Ansvar: Glåmdal Regionråd

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: Glåmdal Regionråd, kommunene i Glåmdal, Akershus fylkeskommune, Oppland fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune, Nes kommune, HEAS, Glåmdal Reiseliv, Gla' i Glåmdal, Fylkesmannen og NVE

Tidsramme:

Tilrettelegging og informasjon om fløtningsminner langs Julussa i Elverum og Åmot kommuner

Tiltak nr. 4

Mål

Øke bevisstheten om fløtningskulturen, og fremme friluftslivet langs Julussa.

Beskrivelse

Langs Julussa er det tre fløtningsdammer i Elverum og en i Åmot. Det kan være aktuelt å binde disse sammen ved å etablere en enkel sti langs vassdraget. Andre tiltak kan også være aktuelt.

Dette er et prosjekt som har fått tildelt kr. 60.000,- til utsetting av informasjonstavler ved fløtningsanlegg i 1996. Prosjektet er et samarbeid mellom Elverum kommune og Nordre Elverum Jakt- og fiskeforening.

Ansvar: Elverum kommune

Kostnadsramme:

Mulig finansiering: Elverum kommune, Åmot kommune og Hedmark fylkeskommune

Tidsramme:

Regionalt fellestiltak - Fritidsfiske i Os, Tolga, Tynset og Alvdal

Tiltak nr. 5

Mål

Tilrettelegge, samordne og utvikle felles fiskeressurser i Glomma.

Beskrivelse

- Bedre grunneierorganisering
- Felles fiskeforvaltning
- Informasjon og holdningsskapende arbeid
- Bedre tilgjengelighet

Tiltak nr. 6	Ansvar:	Fiskeforeningene, Regionalt samarbeidsråd for Øvre Glomma og kommunene
	Kostnadsramme:	Kr. 150.000,-
	Mulig finansiering:	Hedmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Hedmark og de lokale fiskeforeningene
	Tidsramme:	2000 - 2002
	Få oversikt over vassdragsreguleringers konsekvens for naturmiljøet og gjennomgå gamle konsesjonsvilkår	

Mål

Bedre effekt av kompensasjonstiltakene som regulantene er pålagt.

Beskrivelse

Flere av konsesjonene i Glommavassdraget er gamle. Mange av vilkårene som er satt i disse konsesjonene er ikke i tråd med gjeldende normer med hensyn til naturmiljø. Det er ønskelig å få en gjennomgang av disse gamle konsesjonsvilkårene for kraftverk i Glomma og Glommas nedbørsfelt.

Ansvar: NVE, regulantene og berørte kommuner

Tidsramme: 2000 - 2010

Tiltak nr. 7	Vassdragsovervåkning - Revisjon av kommunedelplan for Osensjøen
--------------	--

Mål

Gjennomgå felles kommunedelplan for Osensjøen og avdekke behov for endringer i planen. Utarbeide ny og revidert kommunedelplan.

Beskrivelse

- Utarbeide statusrapport knyttet opp mot målsettinger i gjeldende kommunedelplan.
- Politisk vedtak om igangsetting av planrevisjon.
- Analyse av dagens situasjon i Osensjøområdet.
- Målsetningsdiskusjon og evt. utarbeidelse av nye mål og retningslinjer.
- Utarbeide nytt handlingsprogram.
- Legge stor vekt på å involvere lokale grendeutvalg, lag og organisasjoner i prosessen.
- Det forutsettes at det kjøpes tjenester til funksjonen som plansekretariat.

Ansvar: Trysil og Åmot kommuner
Kostnadsramme: Kr. 200.000,-
Mulig finansiering: Trysil og Åmot kommuner med kr. 10.000,- hver
Tidsramme: 2001 - 2002

Driftsplan for Glomma i Nord- Østerdalen

Tiltak nr. 8

Mål

Utarbeide en driftsplan for Glomma fra Rendalen i sør til Røros i nord. Driftsplanen skal være et virkemiddel for å styrke den biologiske forvaltningen av vassdraget, og gjennom utvikling av sportsfisketilbudet, øke Glommens næringsmessige betydning.

Beskrivelse

Driftsplanen utarbeides i regi av Samarbeidsorganet for Glomma i Nord-Østerdalen. Driftsplanen vil være et viktig styringsverktøy for den framtidige forvaltningen av Glomma og vil således være et viktig verktøy for å samkjøre forvaltningen mellom ulike deler av Glomma. En felles målretta innsats vil ha effekt, både med hensyn på biologiske utfordringer og i forhold til tilrettelegging og utvikling av vassdragets attraktivitet for sportsfiske og opplevelser.

Ansvar: Samarbeidsorganet for Glomma i Nord-Østerdalen, Glommen Skogeierforening
Kostnadsramme: Kr. 250.000,-
Mulig finansiering: SND, Hedmark fylkeskommune, Fylkesmannen, rettighetshaverne
Tidsramme: 2001 - 2002

Organisering av rettighetshavere i Glomma

Tiltak nr. 9

Mål

Etablere organiserte driftsenheter i Glomma fra Elverum og sørover.

Beskrivelse

Tiltaket vil bestå i å organisere rettighetshavere i hensiktsmessige driftsenheter i de deler av Glomma som i dag er uorganisert.

Ansvar: Glommen Skogeierforening og Hedmark Utmarkslag
Kostnadsramme: Kr. 500.000,-
Mulig finansiering: SND, Hedmark fylkeskommune, Fylkesmannen, rettighetshavere
Tidsramme: 2001 - 2004

Tiltak nr. 10

Prosesser i rennende vann - modell

Mål

Vise ulike prosesser i rennende vann.

Beskrivelse

Fase 1:

NVE arbeider med en vassdragspark ved Norsk Skogbruksmuseum i Elverum. Denne skal vise prosesser i rennende vann. Prosesser som har formet landskapet rundt oss og som kan medføre store problemer som f.eks. under flommen i 95. Det skal bygges opp små vassdragsmodeller på utearealene til museet. Parken vil være tilgjengelig for alle besøkende. I parken vil besøkende ved hjelp av informasjonsplakater kunne eksperimentere/observere en del grunnleggende prosesser knyttet til vann og løsmasser. Prosesser som f.eks. erosjon, sedimentasjon, dambrudd, flom osv. Modellen er tilrettelagt for skoleklasser og vil inngå i Skogbruksmuseets tilbud til skolene i Hedmark.

Fase 2:

I vassdraget som fører vannet fra vassdragsparken og ut til Glomma anlegges det ulike terskler, buner, strømkonsentratorer og vises ulike typer erosjons-sikring. Dette knyttes til informasjon om i hvilke vassdrag de ulike konstruksjonene brukes og hvilke virkninger de har. Dette vil bli det eneste stedet i Norge der en kan se en slik samling av vassdragstekniske byggverk. I informasjonen vil det også inngå henvisninger til hvor de ulike anleggene kan ses ute i Glomma og sideelvene.

Ansvar:	NVE
Kostnadsramme:	<i>Fase 1:</i> Kr. 2.000.000,- <i>Fase 2:</i> Totalt kr. 500.000,-
Mulig finansiering:	NVE, Hedmark fylkeskommune
Tidsramme:	2000 - 2002 (2004)